

Příloha k protokolu o SZZ č.

Diplomant: **Michaela Houdková**

Vysoká škola: PF JU České Budějovice

Katedra: společenských věd

Aprobace: **M - OV**

Datum odevzdání posudku 13. 5. 2008

Vedoucí diplomové práce :

PhDr. Pavel Hejtmán, CSc.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

.....
(téma)

Francis Ysidro Edgeworth a jeho přínos pro historii ekonomického myšlení (se zřetelem k jeho dílu Matematická psychika)

Diplomantka Michaela Houdková se ve své diplomové práci zaměřila na téma poněkud speciální, z oblasti historie ekonomického myšlení třetí třetiny 19. století. Může se znát, že jde o téma odlehle, ale ten, kdo se zabývá mikroekonomickou teorií, ví, že právě v tomto období došlo k zásadnímu a novému konstituování výchozích postulátů pro dosud uznávanou mikroekonomickou teorii. V Anglii, na rozdíl od Rakouska, resp. Německa (J. H. Thunen, H. H. Gossen), ale podobně jako ve Švýcarsku (Lausanne – L. M. E. Walras), bylo pro toto postulování východiskem nejen přijetí principu mezního užitku, ale i využití matematického aparátu a matematických metod, resp. grafických metod, s jejichž pomocí byly nové nebo reformulované principy ekonomického jednání postaveny na exaktnější základ. V zásadě na nich stojí mikroekonomické paradigma dodnes.

Jedním z významných a původních příspěvků k této vývojové fázi ekonomického myšlení byla i práce irského ekonoma F. Y. Edgewortha *Mathematical Psychics*, na jejíž podnětné momenty (indiferenční analýza, matematický kalkul a některé další) navázali později V. Pareto, I. Fisher, J. Sluckij a zejména R. Hicks, který reformuloval teorii poptávky do podoby, která je považována za moderní teorii poptávky a aktuálně se vyučuje i v našich mikroekonomických kurzech.

Diplomantka se tematikou mikroekonomie, speciálně formulací matematických základů mikroekonomie, zabývala prakticky od 2. ročníku svého studia na zdejší fakultě a studovala ji nejen z učebnic, ale pokusila se ve své diplomové práci o studium původní literatury *Mathematical Psychics* (ale i vybraných dalších prací nebo jejich podstatných pasáží v kontextu tohoto díla – viz Úvod a Závěr její práce) v angličtině. Tento dlouhodobý zájem i ochotu studovat práce v originále velmi oceňuji. Je samozřejmé, že nezbytnou podmínkou byla i odpovídající úroveň gramotnosti v matematické disciplíně, k čemuž ji dostatečně vybavilo studium jejího druhého oboru v aprobaci – matematiky.

Předložená práce *Francis Ysidro Edgeworth a jeho přínos pro historii ekonomického myšlení (se zřetelem k jeho dílu Matematická psychika)* si kladla za cíl stručně shrnout z dostupné literatury údaje o životě F. Y. Edgewortha, vyložit nejdůležitější myšlenky jeho pojetí ekonomie (mikroekonomie) zvláště s ohledem na *Mathematical Psychics* a pokusit se o komparaci tohoto pojetí s názory jeho významných současníků (V. S. Jevon, A. Marshall) a samozřejmě využít i pozdější hodnocení některých historiků ekonomického myšlení - u nás R.

Holman et. al., M. Sojka a další. Autorka použila také monografii J. Cready, Edgeworth and the Development of the Neoclassical Economics a další úváděné zdroje, včetně zdrojů internetových.

Domnívám se, že cíl práce se podařilo splnit. Ale ne bezdiskusně, protože způsob postupu výkladu autorky je pouze jedním z možných. Diplomantka zařadila po biografickém oddílu pojednávajícího autora kapitolu vysvětlující některé základní pojmy nebo hypotézy, které se vážou k Edgeworthovu, ovšem byly zpracovány v současnosti, a proto obsahují i myšlenky jeho následovníků (zejména V. Pareta)! Když se potom dále věnuje vlastnímu dílu Mathematical Psychics a následně po něm znovu konfrontuje tuto práci s výkladem J. Creadyho, případně recenzními stanovisky J. S. Jevonse či A. Marshalla, dává jí to samozřejmě jistější a širší platformu pro uchopení výkladu, ale vede to několikrát i k opakovanému výkladu. To lze přičíst jak skutečně velmi interpretačně obtížnému textu Edgeworthově, tak i velmi samostatnému přístupu autorky (ten ostatně prokázala i tím, že v konečné fázi zpracování diplomové práce postupovala naprosto bez mé pomoci) a zároveň její jisté pisatelské nezkušenosti. V souvislosti s tím mám k diplomantce tuto otázku. Jakou roli hraje pro konstituování mikroekonomických základů u Edgewortha (i dalších již zmiňovaných ekonomů) marginální analýza? Očekával jsem, že se této otázky dotkne autorka přinejmenším ve svém Závěru.

Nicméně i přes tuto připomínku hodnotím práci tematicky i obsahově jako velmi náročnou a zdařilou. Vyzdvihl bych také vlastní Závěr autorky, který je původní, a je jen škoda, že se nedostala k tomu, aby v podobném stylu napsala větší počet stránek své práce.

I když autorku za celkový předložený výkon chválím, nemohu se ubránit dojmu, že v závěrečné fázi pracovala v časovém stresu, a to se negativně odrazilo jak na celkovém vyznění práce, tak i na významných formálních chybách, kterých se v ní dopustila. Jednou z nich je poznámkový aparát. Nemyslím tím citace a odkazy, ale zejména poznámky a vysvětlivky! Tyto úplně chybějí, a přitom text přímo vybízí k tomu, aby byly použity. Ale největší chybou, která autorce v mém hodnocení snižuje, bohužel, navrhovanou známku, je gramatická úroveň textu. Nebudu ji rozebírat, ale není vyhovující, a proto by autorka měla text znovu projít a opravit jej do obhajoby a rovněž odstranit tento nedostatek z elektronické podoby práce. Bude také dobře, když se autorka k uváděným připomínkám vysloví u obhajoby.

Michaela Houdková prokázala v předložené práci, že je schopna samostatně zvládnout a zpracovat obtížný part ekonomické teorie na úrovni diplomové práce, čerpat přitom i z původní anglické literatury a přes uvedené připomínky a výtky, zvláště k formální stránce práce, jednoznačně doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou velmi dobře (2).

V Českých Budějovicích 13. 5. 2008

PhDr. Pavel Hejtman, CSc.
vedoucí diplomové práce

velmi dobře

Návrh na klasifikaci diplomové práce:

.....
podpis vedoucího - recenzenta diplomové práce